
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitási sora 40 m
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés
nél árendemény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

AZ IPOLYSÁGI FŐGIMNÁZIUM ŐSZRE MEGNYILIK.

Közörömre jelenthetjük, hogy Jankovich Béla dr. m. kir. kultuszminisztertől végre leérkezett a leirat, hogy Ipolyzágon a királyi állami főgimnáziumot folyó év szeptember elsején megnyitja.

Ez a nevezetes leirat mai napon érkezett le vármegyénk kir. tanfelügyelőjéhez és következőleg hangzik:

82299. 1913. szám.

Az ipolyzági állami főgimnázium első osztályát minden esetre, amennyiben pedig elég jelentkező tanuló lesz, a második osztályt is folyó évi szeptember 1-én megnyitom.

Addig is, amíg az új főgimnázium kinevezendő igazgatója hivatalával járó működését megkezdheti, felhatalmazom, illetőleg felhívom Tanfelügyelő urat, hogy a megnyitandó osztályokba jelentkező tanulókat a folyó tanév végén jegyezze elő s a jelent-

kezők névsorát a pozsonyi kir. tankerületi főigazgató útján hozzám július hó első felében terjessze fel.

Felhívom még tanfelügyelő Urat, hogy jelen rendeletemre való hivatkozással a főgimnázium megnyitását, illetőleg a Tanfelügyelő Urnál való jelentkezés határidejét megfelelő módon kellő időben tegye közzhírré.

Az előjegyzésekre vonatkozó részesítés utasításokat pótlólag fogom megadni.

Budapest, 1913. évi május hó 7-én

Jankovich

E miniszteri leiratnál első lelki mozdulásunk a hála nagy érzete Zichy János gróf iránt, ki elődei kétes értékű biztatásai és ígéretei után közel 20 év óta szívéhez lelkéhez nőtt vágyát teljesítette Ipolyzágnak, a vármegyének, és az aggó szülők százainak, midőn

épp most két éve Wilezek Frigyes gróf főispán felterjesztésére a főgimnázium létesítését elhatározta és azt az ideai költségvetésbe be is állította.

Lelkünk hálás érzetének második fele Jankovich Béla dr. jelenlegi kultuszminisztert illeti meg, ki még minisztersége előtti időben, a rendkívüli pénzügyi nehézségek dacára elhárította ezt a veszedelmet, hogy a pénzügyi kormány a főgimnázium létesítésébizonytalan időkre el ne odázza. Most pedig mint miniszter a főgimnázium megnyitását ez év őszére csakugyan el is határozta.

Hálánk különös érzetével kell adóznunk Wilezek Frigyes gróf dr. főispánnak, ki főispáni székfoglalója alkalmával tett egyik legszebb fogadalmá bevéltásaként nemes ambícióját követő és messze nyúló szerencses és mélyes összeköttetését latba vetve, vármegyének és székvárosának ime hozza a középiskolát.

Május.

Nem aki lomhán és sugártalan fő
Az agyra gondot és a szívre gyászt hoz,
Nem az a csend borul le néha rám!
Koronás, hermelinpalástos...

Alkony szítál és át az ablakon
A kora május zsongva leskel
Kezében izzó muzsikájú könyv
Ugy állunk összehajló testtel.

És én a hangodon keresztül
Behunyom szemmel iszom a lelked.
És elhallgatsz. És ez a csönd.
A fejed a vállamra ejted. —

Nézem a karsu fenyőknek
Távolba nyilalló sorát
Az uton mint csipkefátyolt
Huzódni a nap mosolyát.
Mint remegő, zöldülő tenger,
A mező lent messzibe nyul.
Ott hegyek hamvadnak a ködbe
Hol elhuny az ég legalul.

Ott lelkem szárnyasra nyúl
És végtelen utra kirebben,
Hiv, hiv egy mennyei táj,

Nem csábított még soha szebben,
Az egész május köszönt.
Lomb rejtve ring rák, buja-tarkán.
— Hirtelen karja övez.
Az ajkam ott piheg ajkán.

Berde Mária.

Élni!...

Írta: Révész Béla

Künn, a budai hegyekben, a késő őszi délután közeledett az alkonyathoz. A nap még teljes hevével sugárzott, de sugaraiban lázasabban rezgett az élet, mint a forró nyárnak idején. A csókja, mely a földet, fákát érte, igazán a szerelmes bucsuzó csókja volt, a szerelmesé, aki erőtlén tehetetlenségében még egyszer utoljára, diadalmasan föllobog és a nap buján tűzött a hervadó gyepre, a sárguló lombokra s ontotta rájuk szikrázó hevületét.

A szomorú arcu föld megmozdult a tüzes ostromra. Erőit összegyűjtötte és felforralt életét belészökentette a fűszálakba, a fák derekába, ágaiba, melyek lélegzettek, áradtak, mámorosabban, mint virulásuk bőséges korszakában.

A nap és föld újra megtalálták egymást, sugaras és ilatos csókjaik a levegőben találkoztak és a szellő libbenő szárnyain mindenüvé elvitte az erdők, mezők feltámadt életét.

A buja, szagos élet sok kitárt ablakon behömpölygött egy kórterembe. Itt tüdőbetegék ültek és feküdtek egyforma fehér ágyaikon. Elsorvadtt tüdejük szomjúhozva szivta magába a hullámos levegőt és a mellük nyugtalanul emelkedett a friss gyönyörűségtől. A szoba közepén egy fehér apáca ült. A főkötője, köténye és puha szelíd arca lilomosan fehér volt.

Az egyik ágyon hosszú testevel elnyújtózva egy paraszti fiú pihent. A feje alatt magasra voltak hajtva a párnák és a takarón, közel az arcához, szőlőfürtök feküdtek egy tálcán. Lilaszínű dinkaszőlő volt. A szőlőszemek kövéren ültek a fürtökön és a ilahéjjak majd szétpattantak a bennük rejtőző bortól. A teljes fürtök halomra emelkedtek a parasztfiú előtt és az hosszan, ábrándosan nézett rájuk. A tekintete bensőségteljes volt a szemé sugárzásából melegség áradt és nézett-nézett a fürtökre, mintha lila arcukban titkokat látott volna. Sápadt, sörtés arcára rászállt az áhitatos nyugalom és mielőtt hozzányult volna a fürtökhöz, lapos melle magasra emelkedett és mélységesen felsohajtott. Aztán lecsipett egyet a szőlőszemekből és nyugtalanul beszélni kezdett.

— Ez a mi szőlőnkéből való... Sokfajta szőlőnk van. Keeskeszemű minékünk van a legszebb, olyan, hogy majd leugrik a gerezdről, hát még a szagos szőlő? — finom szagu, mint a frissen tépett rozsmaring... A szőlőtő ugyancsak birkozik a karóval alig, hogy birja és csak éppen alája kell tenni a kosarat és esik esik a fürt tőkéről... De szeretnék is ott lenni...

Végül hála és elismerés jut osztályrészül Ipolyság közönségének és vármegyénk törvényhatóságának, amiért a szükséges és nagyarányú anyagi áldozatokat meghozta, hogy Ipolyságot a vármegye igazi emporiális székhelyévé és kulturájának központjává avassa.

Apostolok nyelve.

Ipolyság, május 10.

Piros pünkösöd az örökszép vonatkozó emlékünnepe ama magasztos bibliai eseménynek, mikor a szent lélek tüzes nyelvek alakjában szállott alá Krisztus első apostolaira, és ihlette meg azok ajkát az ékesszólás kincses varázsával, hogy szétszólva a világban, hódítsanak tért Krisztus vallásának.

Az apostolok utódait látjuk ma is a templomok szöszékein Lángnyelvűk arra való ma is, hogy megmentse és megtermékenyítse a buta sokaság elméjét. A vallásos ihletet látjuk ma is lelkészeink apostoli ajkain, de nem látjuk, nem érezzük nyelvükön mindenkor és eléggé a hazafias érzéstől átfűlt ihletet.

Értjük német, de különösen tót vidékünk papságát, a kikenél nagy részben nemcsak vétkes közömbösséget látunk, nemcsak süketséget mind az őt érzékében a hazafias érzés iránt, de sőt — különösen néhány evangélikus egyházunkban látunk oly bűnös törekvéseket, melyek az egyházban és iskolában szitói a hazafiatlanságnak. Hogy vehetik ezek lelkükre, hogy

nyugtathatják meg ezek felsőbb hatóságai, egyházfelügyelői, kik ellenőrzésre vannak hivatva egyházban és iskolában, lelkiismeretüket évtizedek azon mulasztásaért, hogy a magyarosodást egy csigaléppel sem segítették előbbre, hogy vezetésük alatt az egyház, az iskola ma is tiszta tót és hiveik nagy része nem tudja magyarul megnevezni az Istent, akinek jóvoltából, itt magyar földön, magyar kenyéren élnek.

S ily lelkészek, tanítókkal kiszolgálják együgyű hiveiket azoknak a hazafiatlan elemeknek, melyek titokban, sötétben áskálódnak a magyarság ellen, melyek gyáván, mint a sunyi farkas, loppal, mint a hiéna, a világtörténelemben példátlan becsstelenséggel áskálódtak és áskálódnak a magyar ellen és melyekhez képest előkelő lelkű az a csupán ötig számolni tudó csupasz botokud, aki legalább fényes nappal üti le ellenségét, de jótévedését még bizonyára nem marta meg.

Hát nem elszomorító, sötét, fagyos jelenség, hogy tót vidékeinken úgy a katolikus, mint evangélikus templomban tótul hirdetik ma is az istenigét és különös vívmányként emlegetik néhány ritka helyen azt, hogy minden évben egyszer magyar istentisztelet is van. És hány egyházunk van, melyben az édes magyar szó még egyetlen egyszer sem csendült meg?

Hát ne sirjon az ember lelke ilyen vigasztalan jelenség láttára?

Az ország kulturája magyar, az ország ereje magyar, itt minden alkotás

magyar; itt a magyarság hegemoniáját, nem — föltétlen uralkodását elvitatni gonosz örökltség.

Ez az évtizedeken át idegen nyomást tűrő nemzet, ez a szüntelenül halálra ítelt szegény magyarság saját erejével küzdött ki magának az életet; hiába akarták németté tenni, megmentette nemzeti kulturáját; hiába rabolták lépten-nyomon, valamije mégis van, és az a kevés sok, csodálatosan sok ahhoz képest, amit elvettek tőle.

Értsék meg belső és külső ellenségeink is végre, hogy a természet örök törvényei szerint is a magyar egyetlen és méltó ura az országnak, mely megállott a magyar nemzetül már akkor, mikor a francia még frank volt, s az angol még angol-szász.

Az életrealitását, életelmét dobja el az, aki e földön kevélyen nem érzi, nem vallja és nem bizonyítja magát magyarnak...

...Az édes magyar szó bűbája ihlesse meg piros pünkösöd napján a nemzetiségi állomásokon levő apostolaink nyelvét és szállja meg őket a hazafias érzés tüzes szent lelke!

Egy havi közigazgatás.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 6-án Gróf Wilezek Frigyes főispán elnöklése alatt rendes havi ülését tartotta.

A választott tagok közül jelenvoltak: Bolgár János, Huszár Tibor, Ivánka István, Ivánka László, Csizmár Márton, Konkolyi Thege Sándor.

Alispáni jelentés.

Belügyminiszter az őt illető anyakönyvi felügyeletnek helyszíni gyakorlásával április hó 1-től kezdődőleg újabban Stimmer Adolf segédtitkár is megbízta.

A parasztfiu felkönyökölt és sápadt arca kivörösödött, a mikor elhallgatott és forgatta, frissítette lelkében sóvár gondolatát, a hazavágyódást és mosolygott az ajka, a szeme, a mikor megröskadtan visszaesett ágyára. A hangja hirtelen megerősödött és kedélyesen mondta:

— Haza fogok menni... nincs nekem már semmi bajom... Érzem, a lábam megint erős, nincs már benne köszvény... És taposni fogom a szőlőt!... ugrálni a szőlőzsákon, a must csak úgy fröcsköl az arcomba, a szájamba... A karom is kemény, akár a csont és este, ha elsütöm a pisztolyt, nem fogja azt megrántani... a völgy pedig visszadurrog, négyszer, ötször, sokszor... Hazamegyek, haza... várnak otthon engem...

A legény beszéde odaszállott a kórágakhoz és az élet lázas dicsérete visszahangzott a beteg emberek lelkében. A kusza szavak kiszínesedtek és a képzelet szárnyain mindenki számára ígérté növekedtek... a hogy ez őszi délután az ablakokon egyre aradt hozzájuk, fáradt tüdejükbe az életterhes levegő. Többben felültek az ágyukon és málázva bámultak ki az ablakon az előttük meredő hegyekre, a sötétzöld, rejtelmes erdőkre.

A terem közepén egy alig serdült ifju — pelyhes hajusza volt éppen — sovány kezét kiemelte a takaró alól és intett az apácának:

— Kedves nővér!...

Az apáca a fiu fölé hajolt.

— Igazítsa meg a vánkösomat... kedves nővér!...

Az apáca fölemelte a betegfejét és a vánkösöt megigazította. A fiu égő szemeivel benézett a kedves nővér arcába és nézett rá, hosszan, akkor is, a mikor is, a mikor visszaült helyére és fehér arcára hullott-hullott a napsugár.

A csönd igazán nesztelen volt, nem tépte meg — mint máskor — a be egek sikitő, dörmögő köhögése és eláradt a szobában, kórágak fölött az a nyugalom, mely itten jászért a boldogság, mert ritkán száll le rájuk; a mikor megpihent a roncsolt emberek testében a lázas hullám, mely szüntelenül forróságot hájt a mellükből az arcukba, a fejükbe.

A csöndnek, nyugalomnak gyönyörű igérete játszott a beteg emberek képzeletével és köztük, a lelkével magához ölelte szomjasan, szenvedéllyel az egész világot — az öngyilkos. Ő volt az egyik kórág lakója, a ki ötször akart előbb öngyilkossággal meghalni, mielőtt idekerült. Gömbölyű fejéből sehogy sem tudta kivenni a halál gondolatát. Vén filozopter volt és mire a legénykorból kiöregedett, makacs módon megakart szokni a nyomoruság elől. Egészen idáig birta a bölcsességét és gondör fejté éveken keresztül csökre nyújtotta a különböző konyhalányoknak, az ebédéért és vacsoráért, de aztán egyszer csak hullani kezdett a hajja és az öreg diák kikopott a szerelemből: tönkrement. A sötét napok egén soha többé ki nem hasadt a világosság és a filozopter kemény logikájával eljutott a konzekvenciához: meghalni, minél előbb meghalni. Először a Margithid tetejére kuszott fel és innen loccsant a Dunába. De kihuzták. Am a

vizi-tündérral nagyon megbarátkozott, mert ezután ahány gyönyörű hidja van ennek az életvidám fővárosnak, a vén filozopter mindenünnen megpróbálta a merész szalton taláival kiugrani e világból. Az ötödik bukás után — öngyilkostermelő novemberi éjszakán történt — meghült és tüdőbeteg lett és behozták ide a szanatóriumba. Vele jött, mint romantikus kíséret, természetesen a hire is és ezért nevezték röviden úgy, hogy az öngyilkos.

Az öreg diák megindultan hallgatta a parasztfiu forró tirádáját a cudar és elrugott öletről és csontos kezeivel megsimogatta kopasz tarkóját, mely alatt nyüzsögtek az izgalmas gondolatok, az új, a még vesztegelő, de már a közelből integető jövőről, melyről az öngyilkos röviden így nyilatkozott:

— Gyógyulok, nagyon gyógyulok... visszamegyek az életbe...

A vén fiu szívéből is kihullottak a sóvár érzések és föllobbannak a kicsiny kék szemei, a hogy ez alkonyati délután ő is valott, anélkül, hogy valaki faggatta volna és csak aradt a beszéd ajkairól, mint odakünn a haladó földből az urisó élethullámok.

— Visszamegyek az életbe... Pfüj... a halál kancsalszemű, hányszor hittem, hogy rám néz, pedig nem... mert nekem élnem kell... akarok... Berendezem magam és nem fogom lógatni a fejemet, akárhogy huzák a gondok. Megkoccintom és kiugrik a segítség... Voltam diáknak a statisztikában... Budapesten 200.000 család van... Két kondíció ebből kifut és ha kettőt ad... én

Kereskedelemügyi miniszter a közuti alap részére 1913. évre 50000 államsegélyt engedélyezett.

Földmivvelésügyi miniszter a Szalatnyai róm. kath. olvasókör részére egy 76 kötetből álló népkönyvtári könyvgyűjteményt s ennek elhelyezésére szükséges szekrény beszerzéséhez 20 koronát engedélyezett.

Ugyancsak földmivvelésügyi miniszter Kisölvéd község részére közlegelő javítási célokra 1600 korona államsegélyt engedélyezett s egyben nevezett község által az esztergomi érsekségtől vett legelő vételárára felvett kölcsön törlesztésére és kamataira 50 évre évi 2000 koronát engedélyezett.

Az elmúlt hó folyamán, az 1913. évre szóló ujoncállítás ápr. 17-én a bái járásban tartatott meg, hol 342 állításkötelesből besoroztatott 41. április 22, és 23-án Ipolynyéken, hol 1332 állításkötelesből besoroztatott 67. április 26-án Korpona városban, hol 60 állításkötelesből besoroztatott 14. Végül április 28-29-én a Korponai járásban, hol 301 állításkötelesből 43 lett alkalmas. Ezzel a vármegyénkben az 1913. évi fősorozások be is fejeztettek.

Közegészségügy.

Vm. t. főorvos jelentése:

Április havában a közegészségügyi állapot általában kedvező volt.

A heveny fertőző kórok kisszámmal fordultak elő, sokkal kisebb számmal mint előző évek hasonló időszakában, vörheny, volt két községben 9 betegüléssel 2 halálozással. Ronszolótöröklob 3 községben 3 betegedéssel. — Kanyaró két községben 3 esettel. Hasihagymiz 4 községben 4 esettel. Hökhurut egy községben 3 betegüléssel.

Korpona város építési szabályrendeletét már 2 év előtt szorgalmaztam a közigazgatási bizottságban. de a város még mindég nem alkotott építési szabályrendeletet. Felhivandó volna Korpona városa egy építési szabályrendelet mielőbbi alkotására szükséges volna továbbá Korponán egy nagyobb községi jégverem építését elrendelni, mert a jelenlegi kicsi és rossz, úgy hogy már júliusban a jégverem üres, mert elolvad.

Az iskolák körül kifogásoltatott közegészségügyi szempontból a kóspallagi, hol az iskola épület alatt épült pince helyiségek állandóan talaj vízzel vannak tele, s a falakat is nedvessé teszik, továbbá az ipolydamásdi, hol az iskola tulsufolt.

Élni fogok, úgy, ahogy azt igazán megérdemlem. És nekem is jó lesz. . . Télen beülök a kávéházba, ott meleg van és olvasni fogom a lapokat, a szülőföldem lapját is, a hazai híreket, az ismerőseimről, a házasságukról. . . Hirdetni fogom magam, instruktor ajánlkozok szállásért és aztán éjszaka, ha magamnak maradok, tanulni fogok, nagyon szorgalmasan. . . Hozzá kell már látnom. . . Még csak két vizsga és tanár vagyok. . . Aztán jön a jobbik, a puha, a gyönyörű élet. . . és leszek édes anyám örök segítése. . .

Az öngyilkos arcán a széles mosoly felragyogott és sugarait ráhintette a vén diák agyára, arcára is. Apró szeméből két lángok pattantak ki és nehéz fejét párnáján nyugtatva, tekintetével bele kapaszkodott a napsugarakba, melyek végigömlöttek a hegyek hátán, az erdők titokzatos arcán. A fák koronái a nap közeledésére egymáshoz simultak, intenzív sugaraitól rejtelmes színekben kigyulladtak és ragyogott, szívárványosan tündökölt az egész hegyoldal. A bucsuzó nap, a föld, a fák, a hervadó mezei virágok felforralt életét még egyszer megcsókolta és a tölgyek, fenyvesek illata, az ostromolt föld nehéz szaga, mámorító lehetetével egyre áradt be ide és a terem közepén a pelyhes bajszu ifju újra megszólalt:

— Kedves nővér. . .

A hangja reszketett, de busan melegséggel csengett.

A fehér apáca kilépett a sugaras kertből.

Orvos rendőri hullaszemle volt Nagymaroson egy önlövés folytán elhalt férfi hullán. Nagybörzsönyben egy 5 hónapos méhmagzatot, mit a patakban találtak. Vámosmikolán egy 6 éves patakba fullt fiu hulláján. — Alsófehérekton egy akasztott hullán orvos törvényszéki boncolat. Felsőfegyverneken egy állítólag elhajtott 4 hónapos méhmagzatot, és Alsó-sípéken egy fejsze csapás miatt agyrázódás folytán elhalt férfi hullán.

Kilenc dajkaságban adott gyermek fölött gyakorlatot hatósági felügyelet, mind a 9 ellátása és gondozása kielégítő.

Április havában a korponai gyógykör vizsgáltatott jó eredménnyel.

Korcsmák vizsgálatánál a Korpona határában levő vörösmalomi korcsmáros lett meg büntetve tilos husvágásért 10 koronára és egy napi elzárásra. Piacok, boltok, italmérések, szódavizgyárak vizsgálatánál említésre méltó rendellenesség nem tapasztaltatott.

Tanügy.

Kir. tanfelügyelő jelentése:

Vármegyénk 37 községének 48 iskolájában történt látogatás.

Elhelyezés tekintetében a felsőbakai eviskola esik inkább kifogás alá, mert az oktató teremnek szánt helyiség alacsony, sötét s az összes tankötelesek befogadására, nem elegendő. Miután pedig ezen állapot már a múlt iskolai látogatás alkalmával is tapasztaltatott s dacára annak, hogy az iskola fenntartó egyház képviseletében a lelkes megígérte, a hiányok pótlását, még sem tett semmit, a közigazgatási bizottság tett lépéseket arra nézve, hogy ezen iskola kormányhatósági megintésben részesíttessék.

Hontfűzesgyarmaton a rk. iskola elhelyezése szintén kifogás alá esik, intézkedésnek szüksége azért nem forog fenn, mert a szomszédos Felsőfegyverneken községi iskola épül, amint ez rendeltetésének át adatott, meg szűnik a hontfűzesgyarmatban a tulsufoltosság s a törvény ellenes állapot.

Nagyobb figyelmet igényel a korponai állami iskola elhelyezése. Ez időszert két külön épületben van elhelyezve a hat osztály, a város által bérelt helyiségben. Az egyik épület egyáltalán nem felel meg a célnak, másik pedig azért alkalmatlan, mert udvara nincs.

Tanulmányi előmenetel tekintetében mindenek előtt elismerés illeti a korponai állami polgári fiu iskola tantestületét.

— Kedves nővér. . . szólt újra a legény és meg-megakadt a hangja, nyugtalanul vibrált, mint a lélekharangé.

Hátrádott ágyán és égő szeméit ráfűggesztette az apácára. Az jött feléje, lassan, ünnepélyesen és mikor ágya előtt állott, minden fehér volt már rajta, olyan volt mint a lilium.

— Kedves nővér. . . bugott az ifju hangja és megfogta az apáca kezét. Az föléje hajolt, közel az ifju arcához, a ki fölemelkedett helyéről és megsimogatta a lilium nő hideg orcáit, aztán visszaesett párnáira és azt sutogta:

— Kedves nővér. . . szerelmes vagyok. . . És égető szeméből kicsordultak a könnyek.

A nap már a hegyek fejére siklott és a korongja megnagyobbodott, arca elhalványodott és a világosság bágyadtan áradt belőle. A hegyek diadalmaskodtak a fáradt bolygók felett és az erdők mélyéből fölszálló párák rávetették magukat a napra, melynek nagy, szomorú arca kivörösödött és magára teregette bus, ködös fátyolait. Aztán megsemmisülten, föl-föllobbanva, de tehetetlenül lebukott a hegyek mögé és az estéből hirtelen kiszakadt árnyak rászálltak a tájakra. Az erdők, mezők illata még ott kóválygott a hideg levegőben és ahogy besuhant a körtembe, olyan volt már, mint a tömjén szaga, a mivel temetés idején a halottakat bucsuztatjuk e tarka, szép világtól.

Az állami elemi népiskolában is megfelelő a tanítási eredmény. Itt-ott észlelhető ugyan a tudásnak hiányos volta, de mulasztás nem annyira a tanítóknak, mint inkább a rendetlen iskolába járásnak tulajdonítottam.

A vk. miniszter fegyelmi vizsgálatot rendelt el a korponai evangélikus iskola tanítója ellen, mert a magyar nyelv tanításának eredménye a múlt esztendőben igen csekély volt.

Az iskola új épületben van elhelyezve, butorzata azonban igen szegényes, az 1907. évi XXVII. tc.-ben előirt taneszközök teljesen hiányoznak.

Ily szegényes felszerelés mellett bizony a tanítási eredmény sem lehet valami fényes.

A tanítási eredmény elbírálásánál tekintetbe kell venni azt a körülményt, hogy ez osztatlan népiskola, amelynek növendékei messze földről járnak be mindennap és ott-hon, a családi körben és az általános érintkezésben soha magyar szót nem hallanak. Azért minden tárgyból — habár gyengén — tudnak magyarul felelni.

Az egyház súlyos anyagi gondokkal küzd. Az iskolaszéki elnök beismerte az iskola hiányait, de kijelentette, hogy a szükséges butorokat, az új taneszközöket nem tudja miből beszerezni. Ha csak valami véletlen folytán anyagi helyzetük nem változik, kénytelenek lesznek iskolájukat megszüntetni.

A most meglátogatott többi iskolának tanítási eredménye általában véve „jónak” mondható. Vannak köztük kiváló eredménnyel működők is mind például a bakabányai állami, az állami ev. — és bácsfalui ev. iskola, de vannak viszont olyanok is, amelyekben a tanítási eredmény ismételt figyelemztetés dacára is — gyenge — maradt ilyenek a felsőalmási ev., a sztyaligeti ev., az alsózsemberi rk., a kálnaborfői rk., a Szokolya-Jánospusztai rk. iskola.

Nagymaroson a „Fragó Mária ottani tanító öngigazolására elrendelt fegyelmi vizsgálat folyamán a tantestület tagjai beismerték hibájukat Fragó Máriával szemben, ismételtén bocsánatot kértek tőle s a kibékülés meg is történt, minek következtében a vizsgálat további folyamata megszünt. Mégis Fragó Mária ez ügyből kifolyólag az intézet igazgatója és társai ellen büntváti feljelentést tett, s ezen tárgyalás a vámosmikolai kir. járás bíróságnál április hó 30-án lez. folyt. A bíróság a tantestület tagjait vétkeseknek mondotta ki a becsületsértés elkövetésében s őket, számszerint 12-öt egyenként 40—40 korona büntetésben s az ítéletnek a „Honti Lapokban” leendő közzétételében elmarasztalta. Az ítélet ellen egyik fél sem jelentett be fellebezést, az jogerőre emelkedett.

Ily viszonyok mellett a nagymarosi állami iskola tantestületében a béke megóvható nem lévén, a tantestületnek áthelyeztetése iránt a javaslatot már megtettem.

Állategészségügy.

Th. főállatorvos jelentése:

A vármegye területén a lépfene 3 községben és pedig Garampádon, Berencsfalu, és Szokolyán 3 drb. szarvasmarhán állapított meg, a fertőtlenítés minhárom helyen nyomban eszközöltetett.

A sertésvész Terpényen 4, Ipolyásztón 1, Zalában 3, és Garamkövesden 1 udvarban lépett fel; a fertőzött udvarok sertésállománya udvar zár alá vétetett. Megszűnt ezen betegség Százd és Hontnémeti községekben.

A sertésorbáncz Leléd községben 3, Bátorfalu községben pedig 4 udvarban állapított meg.

A rüh kór mely Ipolynyéken január hóban lépett fel, megszűnt; a megbetegedett 170 drb. juhból gyógyult 150 és elhullott 20 drb.

A takonykór mely Bacsófalván a tavaszi állatvizsgálat alkalmával állapított meg 1 drb. lovon mely kiirtatott, ezen lóval érintkezett 2 társa nyomban istálló zár alá vétetett s mallein kezelése javaslatba hozatott. A mallein kezelést földmivvelésügyi miniszter elrendelte s mindkettő tipikusan reagált, ami amellet szól, hogy a legnagyobb valószínűség-

gel rejtett takonykórban szenvednek ez okból továbbá zár alatt tartatnak a másodszori mallein kezeléseg.

Sercegőszők Alsóalmáson 1 drb. szarvasmarhán állapított meg.

A marha rakodó állomásokon elszállított 182 drb. szarvasmarha külföldre és 70 drb. belföldre, 227 drb. sertés pedig belföldre.

Államépítéset.

Áll. ép. hiv. főnökek jelentése.

Április havában az állami és törvényhatósági közutak állapota jó volt; közlekedési akadályok nem fordultak elő.

A folyó évi kavics szállítás kedvezően haladt előre; ami nagyrészen annak tulajdonítható, hogy a vállalkozók a köanyagok most már nemsak kézi erővel, hanem maga járó motoros közüző géppel is töretik.

A gőzhengerelési munka az ipolysági-palásti uton Felsőturnán van folyamatban.

A Lonti-peszkei és a Szetei part utépítési munkái serényen haladnak; és az utóbbinál a kő alap rakás is megindult.

Az állami közut két szélén Gyerk -Ipolyság Drégelyfalánk között 583 drb. mind egyfajta almafa csemete és 6 drb. körtefa csemete lett kiültetve.

Közigazdaság.

Közigazdasági előadó jelentése:

Az április hó elején beállott kedvező időt 11-ig hideg és havas napok váltották fel a hónap második felében a hőmérséklet rohamosan emelkedni kezdett és voltak napok mikor a hőmérséklet meghaladta a 22-23 Cót.

Április hó 11-én és 13-án a fagypontra alól történt hó süllyedés okozta csekély károkat tavaszi kalászosok kis kivétellel kihéverték — fejlődésük azonban a hosszabb ideig tartó szárazság miatt lassu, a folyó hó 4 és 5-iki jelentékeny csapadék nagy hatással lesz rájuk, fejlődésük rohamosan megindult.

Az őszi búzák fejlődése és jelenlegi állása kielégítő, a rozs azonban helyenként különösen homokos talajokban ritka, vékony szálu ez a fagy utókövetkezménye.

A korán vetett takarmány és cukorrépa kivétel nélkül az egész vármegyében elfagyott úgy, hogy azt ki kellett szántani és újra vetni, az új vetések legnagyobb része már kikelt és már több helyen annyira fejlődött, hogy sarabolják.

A tengeri és burgonya vetés a vármegye déli részén befejezést nyert, az utóbbi a vármegye északi felében most vetik.

A mesterséges takarmányok melyeket egyrészt fagy másrészt a szárazság nagyon megviselt fejlődése lassu, ugyszintén a rét és legelő növényzete is. Fejlődésüket a folyó hó 4 és 5-ikén leesett tekintélyes mennyiségű csapadék hathatósan előfoglalja mozdítani.

A gyümölcsfák közül csupán a korán virágzóknak szenvedtek fagykárt cca 20 százalékig, szilva, körte, alma csupán a vármegye déli felében szenvedtek. A hegyi szőlőkben a fagykár meghaladja az 50 százalékot, a homoki szőlőkben fagykár alig van a megyei átlag 30 százalékra vehető.

Rovarkárt eddig nem jelentettek — itt-ott fellépett a mezej egér, nagyobb mértékben a répbogár és bolha, valamint a cserebogár.

Jelentem továbbá tek. közigazgatási bizottságnak, hogy április hóban a vármegye korponai és bái járásának apaállatai vizsgáltattak meg — az eredmény kielégítő.

A vármegye gazdasági egyesület április hó folyamán Nagypeszeken tartott állatdíjazást a hol csupán kispaszák közt 330 kor. lett állami díjakban kiosztva. — A díjazásra felhajtott állomány a vármegye fejlett állattenyésztésének szép képét tárta a szemlélő elé.

A munkás viszonyok a lefolyt hónap-

ban vármegyészerte elég kedvezőek voltak, szociális mozgalom a mezőgazdasági munkások és eselések között tapasztalható nem volt.

Pénzügyigazgatás.

A pénzügyi közigazgatás 1913. évi április havi menete,

Befizetési eredmény.

a) Egyenesadó

Hátralék 1912 év végén 204042 kor. 78 fill

Az 1913 évi adótarozásának és utólagos előírás 11 évnegyed-esedékes része 649817 kor. 06 fill.

Összesen: 858859 kor. 84 fill.

Törítés 8572 kor. 40 fill

Megállapított tartozás 845287 kor. 44 fill

Befizetés

1913. év január 1-től március

hó végeig 171482 kor. 62 fill

1913 év hóban 24688 kor. 95 fill

Összesen: 196171 kor. 57 fill.

Hátralék 649115 kor. 87 fill,

Összehasonlítás az 1912. évi befizetési eredménnyel befizetés

1912. év január március hóban 162987 kor. 63 fill

1912 év hóban 19206 kor. 14 fill,

Összesen: 182193 kor. 77 fill

Az 1913. évi befizetési eredmény tehát 1912. év január márc, hónapban elérte 8494 kor. 99 fillérrel nagyobb az 1912 év április havában elérte 5482 kor 81 f szintén nagyobb.

Hadmentességi díj.

Hátralék 1912. év végén 24281 kor. 15 fill.

Az 1913. évi hadmentességi díj előírásának havi előírás-

nak 1-1 200 kor. — fill.

Összes tartozás: 24481 kor. 15 fill.

Törítés 868 kor. — fill

Megállapított tartozás 23613 kor. 15 fill.

Befizetés.

1913. év január március hóban 146) kor. 14 fill

1913 év március hóban 411 kor. — fill.

Összesen: 1871 kor. 14 fill

Hátralék 21742 kor. 01 fill

Az 1912. év január márc hóban befizetett 126) kor. 79 fill.

1912. év március hóban 375 kor. — fill

Összesen: 1635 kor. 79 fill.

Az 1913 évi befizetési eredmény tehát az 1912. évi befizetési eredménnyel és pedig január márc havi 109 kor. 35 fillérrel kisebb ellenben az április havi 36 korrall nagyobb.

Előíratott az elmúlt hóban.

Egyenesadóban 748 kor. 47 fill.

Haddijban 124 kor. — fill

Országos betegápolási pótdadóban 21 kor. 37 fill.

Összesen: 983 kor. 84 fill.

Töröltetett azon hóban.

Egyenesadóban 3750 kor. 33 fill

Haddijban — kor. — fill.

Országos betegápolási pótdadóban 82 kor. 31 fill

Összesen: 3832 kor. 64 fill

Fizetési halasztás kedvezménye engedélyezettett 21 esetben 8490 kor. 59 f. és illetékre 28 esetben 23851 kor. 43 fill. illeték összegben. Ideiglenes házadó mentesség kedvezménye engedélyezettett 6 esetben 8 évi és 16 esetben 10 évi időtartamra.

A hétről.

— május 9

— **A közigazgatás reformja.** A belügyminiszter a minisztériuma városi főosztálya keretében a városok fejlesztésével összefüggő kérdések számára külön alosztályt létesített.

Az új alosztálynak elsősorban az lesz a feladata, hogy segítségére legyen a miniszternek a városok fejlesztéséről szóló 1912 évi LVIII. törvénycikk 30 szakaszának végrehajtásában, mely szakasz tudvalevően utasítja a belügyminisztert, hogy a törvény életbeléptetésétől, tehát 1912. augusztus 13-tól számított két éven belül a városok szervezetéről, közigazgatásáról és háztartásáról,

ugyszintén a városi rendőrségek országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen elő.

A megalkotandó új városi törvény azonban, mint félhivatalosan jelentik, elkerülhetetlenül fogja tenni teljesen új községi törvény alkotását, a városi és a községi közigazgatás reformálása, pedig előreláthatóan rövid időn belül maga után fogja vonni a vármegyei közigazgatásnak modern alapon leendő újjászervezését is. A miniszter a végből, hogy mindez a munkát a gyakorlati közigazgatás alapos ismerete valódi szükségleteinek és hiányainak lelkiismeretes mérlegelése alapján minél megfelelőbben történhessék s hogy az alkotandó törvények a gyakorlati közigazgatás szükségleteit minél tökéletesebben kielégítsék, a szükséges adatokat a maga közegei útján a helyszínen szándékozik beszerezni s ennél fogva elhatározta, hogy a belügyminisztérium kebeléből egyes törvényhatóságokba bizottságot küld ki azzal a céllal, hogy ez a bizottság az említett törvényszerkesztési előmunkálatokhoz szükséges adatokat és ismereteket a helyszínen közvetlenül tapasztalatból szerezzék meg és gyűjtse össze. E feladatból természetesen és szükségképpen következik, hogy eljárása során a bizottság a közigazgatási eljárást, az ügyvitelt és a pénzkezelést is minden vonatkozásban beható vizsgálat tárgyává fogja tenni. A miniszter már most felkéri a törvényhatóságokat, hogy a kiküldendő bizottságot munkálkodásában odaadón támogassák s így közvetlen közreműködéssel is járuljanak hozzá a miniszter szeme előtt lebegő ama cél minél sikeresebb megvalósításához, hogy az újonnan szervezendő közigazgatás a hozzáfűzött várakozásokat minden irányban és minél tökéletesebben kielégítse.

— **Református papválasztás.** A bori református egyházközség a Molnár Gyula lemondása folytán megüresedett lelkesi állásra e hó 5 én Fejes Gábor mihályházi ref. segédlelkészt választotta meg.

— **Körjegyzői körökből.** Fodor Vilmos dr. főszolgabíró a Rell Gyula elhalálozása folytán megüresedett ipolyságvidéki körjegyzői állásra Papp József okleveles jegyző ipolysági nagyközségi irnokot helyettesítette.

— **Jegyzők a miniszterelnöknél.** A Községi és Körjegyzők Országos Egyesületének azok a tagjai, a kik az egyesület mostani vezetőségének irányításával elégedetlenek, vasárnap Czinkótán, gyűlést tartottak. Elhatározták végül, hogy küldöttséggel keressék fel Lukács László miniszterelnököt és átnyújtják neki memorandumba foglalt kívánságaikat. Héttől délbán volt a tisztelgés a képviselőházban. A küldöttséget Almássy László országgyűlési képviselő mutatta be a miniszterelnöknek. Szegedy Albert rákoskeresztúri főjegyző tolmácsolta a gyűlés határozatait és kérelmét, hogy a községi tisztviselők javadalmazása a velők egyformán minősített tisztviselők javadalmazásával egyforma legyen, s részükre a szolgálati pragmatika teljes részletességgel megállapíttassék. Lukács László miniszterelnök, belügyminiszter hangsúlyozta, hogy a kormány ismeri a községi jegyzők helyzetét és ismeri azokat a nagy feladatokat is, a melyeket a községi jegyzőnek és tisztviselőnek teljesítenie kell.

— Én magam — ugymond — a legsu-

lyosabb kormányzati teendők közepe is kötelességszerűleg, de a jegyzők ügye iránt érzett jóindulattal is óhajtom a községi igazgatás és a községi tisztviselők egyéb személyes vonatkozású ügyeit is elintézni. Kérve kérem az urakat, legyenek a kormány iránt és irántam teljes bizalommal. Tíz év óta az állami budget nem kis terhére az összes szolgálati ágak minden, sokszor túlzott kérelmét, a mennyiben az állami budget megengedte, teljesítettem s most ígérem, hogy az önök memorandumát áttanulmányozni az állami érdekekkel összhangzásba hozni és ezzel összhangban az önök kérelmét is teljesíteni fogom. Kértem az urakat, legyenek türellemmel, mert szolgálati pragmatikát fegyelmi törvényt pillanatok alatt elkészíteni nem lehet; ahhoz hónapok ideje kell. Különben is kijelenthetem, hogy a javadalmaszra vonatkozó részek előmunkálatai a legutóbbi mult napokban befejezést nyertek és azokat az önök memorandumával egybe fogom vetni.

— **A tanügy köréből.** A vall. és közokt. miniszter *Hatosné* Kerner Teréz ipolysági áll. polg. leányiskolai tanítónőt f. é. május hó 1-től kezdődőleg nyugdíjazta s részére évi 4900 korona nyugdíjat állapított meg.

— A vk. miniszter az ipolysági iparostanonc iskola dologi kiadásainak részbeni fedezésére a folyó tanévre 1000 korona államsegélyt utalványozott ki.

A vall. és közokt. miniszter *Páizs* György áll. isk. tanítót a X. fizetési osztály III-ik fokozatába tanfelügyelői iskolálatogatóvá nevezte ki Korpona székhelyre.

— **Rejtelmes hulla.** Nagymaros község határában Duna folyóból egy 60-65 év körüli férfi hullát fogtak ki. A ruházatból arra lehet következtetni, hogy az illető jobb módú egyén volt. A gyomor tájékán golyótól eredő lött sebet találtak, s így nincs kizárva, hogy az illető tünténynek esett áldozatul. A hulla kiléte iránt a hatóság a nyomozást folyamatba tette.

— **Az állami anyakönyvezés köréből.** A belügyi m. kir. miniszter az öt illető anyakönyvi felügyelet helyszíni gyakorlásával *Stimmer* Adolf belügyminiszteri segédtitkárt is megbizta.

— Vármegyénk főispánja *Mohl* Alajos ipolysági járási napidíjast az ipolyságvidéki állami anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörű anyakönyves helyettesé nevezte ki.

— **Képviselő testületi közgyűlés.** Ipolyság nagyközség képviselőtestülete e hó 5-én délután 3 órakor rendes havi közgyűlését tartotta, melynek legfontosabb tárgya a községi és alapzárószámadások elintézése volt.

— **Elhalasztott sportverseny.** Az Ipolysági Iparoskör pünkösdi vasárnapra sportversenyt és kerti ünnepet akart rendezni. A meghívók szét is mentek már a mulatságot falragaszokon is meghirdették. A kedvezőtlen időjárás miatt azonban *junius hó 1-ére halasztotta el* a vigalmi bizottság a mulatság megtartását.

— **Házasság.** *Wagner* István técsői m. kir. adó-tiszt e hó 6-án kötött házasságot *Kanyó* Mariskával, Kanyó Antal háztulajdonos leányával Ipolyságon.

— **Tűzoltó közgyűlés.** Az ipolysági tűzoltó egyesület 1913. május hó 12-én tartja rendes közgyűlését *Tölgyessy* Ferenc dr. elnöke alatt. A tárgysorozat főbb pontja 1913. június hó 1-én rendezendő tűzoltó majális.

— **A H. G. E. állatdíjazásai.** Nagypeszék községben a gazdasági egyesület tenyész állat bíráló bizottsága *Bolgár* János elnöklésével mult vasárnap megjelent, hogy a földművelésügyi miniszter adományából a jó és szép állapot tenyésztőit megjutalmazza. — A bemutatott állomány díszére és dícséretére vált a Szikince völgynek; úgy hogy a bíráló bizottság az eredetileg 5-5 tehén üszönek szánt jutalmat 7 és 8 között volt kénytelen megosztani, hogy legalább ha kisebb összeggel is de hono-

rálni tudja a bemutatott szép anyagot. Díjat nyertek teheneknél *Varga* Lajos Garamsalló, *Dalnoky* Lajos 2-öt Hontfűzesgyarmat, *Veszelei* József Nagypeszék, *Ozsvald* Jenő Hontfűzesgyarmat, *Nagy* Sándor Garamsalló, *Pénzes* András Terenye. Üszökre *Török* János garamsallói, *Licskó* Mártonné Nagypeszék, *Lázár* Béla 2-öt, Hontfűzesgyarmat, *Varga* István Ipolyszakállós, *Privizer* József Terenye, *Nyíró* András Alsófégyvernek, *Göres* András Nagypeszék. A vendégszerető háziur az oroszok cukorgyár képviselője *Beck* György intéző születelt német létére, magyar szóval, magyaros vendégszeretettel vendégelte meg az egész uri társaságot.

— **Ipolyszakállós** e hó 4-én tartatott meg az állatdíjazás a felhajtott 44 üsző közül az első díjat *Hanusz* Károly tölgyesi kiscgazda kapta, ezenkívül még 7 díj lett kiosztva üszökre. Teheneknél a bemutatott 43 drb. közül *Urbán* Lajos ipolypásztói kiscgazda vitte el az első díjat, ezenkívül még a 6 legszebb tehén lett jutalmazva. Az állatállomány itt is igen szép volt a legszebbek mégis Ipolytölgyesről kerültek ki. — Az eső némileg akadályozta a felhajtást, de azért az összegyűlt kiscgazdák okulhattak, és példát vehettek arra, mily irányban kell állattenyésztésüket fejleszteni, hogy díjat nyerjenek.

— **Az Orvosi Tudomány** minden súlyos kór, de különösen az epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyító módszert. Igazán örvendetes, hogy orvosi szakkorok is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógymód, melyet *Szabó* B. Sándor dr. az epilepsia gyökeres gyógyítására meghonosított, azért válik be oly kitűnően, mivel nem a szokásos mulékony és kétes hatású gyógyszereket rendel, hanem minden egyes esetben a betegségnek foka és mértéke, kór nem és testalkat szerint alkalmazza kiváló módszerét, mely egyedül képes biztos és tartós gyógyulást eredményezni. Gyógyulást keresőknek felvilágosítást *Szabó* B. Sándor dr. rendelő intézete ad, Budapest, Nagykorona-utca 18.

— **A munkáspénztár gyűlése.** Az ipolysági kerületi munkásbiztosító pénztár e hó 5-én rendkívüli igazgatósági ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a rendes közgyűlést e hó 25-én, határozatképtelenség esetén június 1-én tartja meg.

— **Menedékház Drégelyváran.** A nyár folyamán úgy a vármegyéből, mint a fővárosból számos kiránduló keresi fel vitéz *Szondy* György várát. Igen kellemetlen azonban hogy hirtelen tamadó eső alkalmával, ami ott a hegyek között nem ritkaság, nincsen a legcélszerűbb menedékhely. A romok bizony már nem nyújtanak ilyet. Drégelypalánk község előjárósága gondoskodása körébe tartozna, hogy a romoknál egy kis menedékhelyet ácsoltasson össze. A szükséges faanyagot bizonyára készséggel rendelkezésére bocsátaná a primaciális uradalom. Nyáron minden vasárnap kijönnek a budapesti turisták a romokhoz, kik hálásan fogadnák ezt a kis figyelmességet.

— **Modern fényképezés** című könyv úgy a kezdő, mint a haladó amatőröknek kitűnő tanácsadó, receptkönyv stb. melyből a legújabb a művészi amatőrképek előállításához bennfoglaltatnak lakónikus rövidséggel. Ára 1-80 K. Megrendelhető csak a szerzőnél *Leopold* Kornél, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41, ki azt utánvétellel illetve a pénz előzetes beküldése mellett küldi.

— **Halálozás.** Székhelyi *Mailáth* Lászlóné született *Bakonyi* Mária báróné e hó 4-én 72 éves korában Nagykereskenyben meghalt.

— **A Kovácspatak megnyitása.** A vármegyénk legszebb helyén fekvő, de már Esztergom tulajdonát képező kies Kovácspatak nyaralóhelyet pünkösdi vasárnapján fogja megnyitni az igazgatóság. E dátum csakis akkor marad, ha szép lesz az idő. Ellenkező esetben pünkösdi hétfőn, vagy a következő vasárnapon lesz a megnyitás. A

program szerint délelőtt gloriett-zene lesz, régi egyházi és kurucdalokkal, délután pedig tombola, értékes nyerejménytárgyakkal. Este kivilágítás, tűzijáték és táncmulatság. Az igazgatóság mindent elkövet, hogy Kovácspatakot minél látogatottabbá és vonzóbbá tegye. A nagy 100 méteres strand fürdő a hozzátartozó, esinos és elegáns fa és légsátoraival már készen áll. Egész kis tengeri fürdő benyomását teszi a szemlélőre. A teniszpálya is egészen át letti alakítva és megnagyobbítva. Az esztergomi kaszinó vezetőségével is már tárgyal az időnyre az igazgatóság. Egész külön helyiséget kíván a tagoknak rendelkezésére bocsájtani. Erre a célra az egyik villát fogja kibérelni s azt teljes komforttal ellátni, úgy hogy a biliárd asztaltól kezdve, lesz ott minden. Az étkezés terén is újítás lesz az idén. Az ugynevezett menü rendszer lesz behozva. Ebéd (5 tál étellel) 3 K, vacsora (3 tál étellel) 2-50 K. De ezért étkezhet kiki külön tetszése szerint az étlap szerint is.

— **Vasúti kaland.** Mult vasárnap a korponai vonat mozdonyvezetője Ipolyság állomás közelében észrevette, hogy a pályatesten egy ember halad. Ismételtlen megadta a figyelmeztető jelt, de az ember csak tovább botorkált. A mozdonyvezető erre azt gondolta magában: az okosabb enged és fékezni kezdett. Így aztán mire a mozdony elérte az embert, annak nem is történt más baja. Minthogy beröptette az árokba. A vonat akorra már meg is állt, az állomásról a hivatalnokok és raktármunkások kiesttek, hogy a sérültnek vélt embert beszállítsák. Fel is rakták a kalauz kocsiába, de onnan már saját lábán szállott ki. Kihallgatták a kaland hősét, de ő roppant bámulat halván, hogy a vonat elűtötte, vártig azt erősítette, hogy ő Gyerken szállt fel a vonatra és ime azon érkezett most meg. Állításának ez a része tényleg igaz volt, de az elindulás és utazás mikéntjéről megfedekezett, aminek meg az volt az oka, hogy ugylátszik Gyerken még jó bort mérnek a kocsmában.

Tartóssága, ruganyossága, eleganciája utólráhetetlen!

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Adri i Biztosító Társulat** ideai közgyűlését — melyen az 1912. évrnek a társulat alapítása óta a 24-ik üzletévrnek zárószámadását terjesztették elő — mult hó 24-én tartotta meg. A zárószámadásokból, valamint az üzleti jelentésből kitűnik, hogy az üzletmenet általánosságban kielégítő volt; az árfolyamok szokatlanul erős visszaesése folytán, melyet az értékpapírok a mult évben szenvedtek, a társulat számottevő könyvszerű veszteséget szenved értékpapír-állományában mely veszteség azonban minden nehézség

nélkül fedezhető volt egyrészt a külön tartalékok igénybevétele által, részben pedig az üzemi év terhére

Az életbiztosítási A) ágazatában 91,899.555 — koronáról szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 82,238.627. — korona tőkeösszege szólnak A biztosítási állomány az üzleti év végén kerek 535 millió korona biztosított tőkére és 1,343.000. — korona biztosított évi járadékra rug. Halál- és elési esetekben, valamint életjáradékok fejében 11.380.486.69 korona fizetett ki. Az életbiztosítási díjtartalék 1912 év végéig 149.158.3090.29 koronát illetve a viszontbiztosítók részének levonása után 136.475.339.13 tett ki az előző évhez képest tehát 8.077.800.03 korona többlet mutatkozik saját számlára.

Az elemi ágazatok B) ágazataiban: a tűzbiztosítási ágazat díjbevétele 28.754.577.08 korona, szállítványbiztosítás díjbevétele 4.362.658.94 korona, a betörés elleni biztosítások díjbevétele 762.333.66. — korona. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen 15.402.214.12 korona adatott le. A kárfizetések 21.978.354.50 koronát, a viszontbiztosítók hányadának levonásával 11.758.587.43 koronát emésztettek fel. Az elemi ágazatok díjtartalékai összesen 21.674.925.30 koronát illetve a viszontbiztosítás levonásával 11.887.454.78 koronát tesznek ki.

Az alapszabályszerű átutalások levonása után, a hivatalnoki kar nyereségrészesedésnek betudásával, a fenmaradó nyereségegyenlegből a múlt évhez hasonló osztalék, azaz 160 korona kerül részvényenként szétosztásra.

A társulat alapítókéje és tartalékai az üzlet végén a következőképpen alakulnak: 10.000.000. — korona teljesen befizetett alapok, 12.000.000. — korona vagyonérték, 476.684.66. — korona árfolyamigadozási tartalék, 148.342.193.91 korona nettódíjtartalék, 4.720.709.41 korona nettókártartalék, összesen 175 millió koronán felül. A nyugdíjpénztár és a társaság alkalmazottainak ellátási pénztára összesen 3.971.681.09 korona felett rendelkezik.

NESTLÉ FÉLE
régebevált GYERMEKISZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DRÓGERIÁBAN
Próbadoboz ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 64.

NYILTTÉR.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő.)

Boldogult Reil Gyula

ipolyságvidéki körjegyző mindazon följebbvalói, kartársai, jóbarátai, ismerősei a kik őt utolsó útjában elkísérték, megjelenésükkel, jól eső részvéttükkel nagy fájdalomunkon enyhíteni szívesek voltak fogadják ez uton is őszinte köszönetünket

Teszér, 1913. május hó.

Reil Sámuel
év. lelkész
és családjá.

1913. B. II. 49 4. szám

Öfelsége a király nevében!

A vámosmikolai kir. járásbíró, mint büntető bíróság rágalmas és becsület sértés vétségével vádolt Sipos Mihály és társai elleni bűnügyben Erdős Mátyás ügyész megbízott helyettes magánvádló által emelt vád fölött Domy Zoltán kir. járásbíró. Dr. Reiner Lőrincz ügyvéd Faragó Teréz és Faragó Mária magánvádlók

képviselője, Dr. Ziener Sándor ügyvéd mint vádlottak védője Baghy Béla díjnok mint jegyzőkönyvvezető részvételével alólírt kir. járásbíró hivatalos helyiségében 1913. évi április hó 30-ik napján nyilvánosan megtartott tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Ítélt:

A kir. járásbíró Rudolf Jánosné Schorecz Mária 35 éves r. kath. nagyatádi szül. nagymarosi lakos, 1 gyermek anyja, kőműves neje, vagyontalan vádlottat bűnösnek mondja ki a Btkv. 258 §-ába ütköző a btkv. 96 §. anyagi halmazatot képező 2 rendbeli rágalmas vétségében melyet az által követett el, hogy főmagánvádló Faragó Teréz és annak leánya Faragó Máriaól Nagymaroson 1912 évi október havában ismételt többek előtt azt állította, hogy az általa névtelenül írott az ipolysági kir. tanfelügyelőnek címzett s annak el is küldött a nagymarosi tantestület tagjaira kompromitáló levél írására főmagánvádlók bujtották fel azért neki vagyoni előnyöket helyeztek kilátásba, s hogy azon névtelen levelet Faragó Teréz leánya tudta és beleegyezésével mondotta tolba, ezért nevezett vádlottat a btkv. 158 §-alján a 96 § értelmében összbüntetéként az ítélet fogamatba vételétől számított 14 (tizennégy) napi fogházra mint fő valamint a btkv. 102 § értelmében külön kiszabott 40—40 korona 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő és az 1892 XXVII tezikben meghatározott célokra fordítandó behajthatatlanság esetén a btkv. 53 §-a értelmében további 4—4 napi fogházal helyettesítendő pénzbüntetésre ítéli.

Sipos Mihály 42 éves r. kath. ipolysági szül. nagymarosi lakos, nős, 2 gyermek atyja, állami elemi iskola igazgató.

Krauser Ernő 41 éves rk. nagyhölflányi szül. nagymarosi lakos, nős 1 gyermek atyja, állami elemi iskola igazgatója.

Cziglányi Gyula 30 éves r. kath. muzslai szül. nagymarosi lakos, nős 2 gyermek atyja állami iskolai tanító.

Néder István 57 éves r. k. nagymarosi szül. ugyan ottani lakos 3 gyermek atyja, állami elemi iskolai tanító.

Meczker Géza 24 éves r. kath. budafoki szül. nagymarosi lakos, nőtlen állami elemi iskolai tanító.

Dóczy Ilona 38 éves r. kath. esztergomi szül. nagymarosi lakos, hajadon, állami elemi iskolai tanítónő.

Pervolf Józsefné Triles Mária 40 éves r. kath. szombathelyi szül. nagymarosi lakos gyermektelen, állami elemi iskolai tanítónő.

Meczker Irma 42 éves r. kath. budafoki szül. nagymarosi lakos, hajadon állami elemi iskolai tanítónő.

Sieberth Teréz 30 éves r. kath. pécsi szül. nagymarosi lakos, hajadon, állami elemi iskolai tanítónő.

Schvarecz Katalin 30 éves r. kath. nagymarosi szül. ugyanottani lakos, hajadon, állami ovónő.

Véber Mária 29 éves r. kath. kassai szül. nagymarosi lakos, hajadon, állami ovónő.

Özv. Brünner Dánielné Molnár Zsófia 45 éves ágostai evangélikus vallású győri szül. nagymarosi lakos, 2 gyermek anyja állami ovónő vádlottakat pedig mint a btkv. 70 § szerinti tettes társakat bűnösnek nyilvánítja a btkv. 261 § ütköző becsületsértés vétségében, melyet elkövettek az által, hogy Nagymaroson 1912. évi október 21-én tartott állami tanítói és ovótestületi rendkívüli ülésen, Faragó Mária állami elemi iskolai tanítónőt közös és együttes elhatározással társadalmilag bojkottálták, a közgyűlési határozatilag kimondták, hogy nevezett tanítónővel mindaddig meg az a Rudolf Jánosné által a kir. tanfelügyelőhöz intézett levél írás gyanuja alól nem tisztázza magát, a szorosan vett hivatalos dolgok kivételével minden összeköttetést megszakít sőt magán életben nem ismeri, ezért nevezett vádlottakat a btkv.

261 § értelmében az ítélet fogamatba vételétől számított az 1892 27 t.-cz. meghatározott célokra fordítandó behajthatatlanság esetén egyenként 4 napi fogházal helyettesítendő fejenként fizetendő 40—40 korona pénzbüntetésre ítéli, ezen büntetés végrehajtását azonban a bn. 1 §. alapján 3 évi próba időtartamra ezen vádlottakra vonatkozólag felfüggeszti most nevezett vádlottakat azombam a btkv. 258 § ütköző rágalmas vétségének vádja és következményei terhe alól a BP. 326 § 1 pontja alapján felmenti a bűnügyi költségeket főmagánvádlók és közöttük kölesönösen megmagszunteti.

Rudolf Jánosné Schorecz Mária vádlottat a BP. 479. 480. §-a alapján elmarasztalja 45 korona ezennel megállapított ügyvédi képviselői díj mint bűnügyi költségnek — magánvádlók részére 15 nap végrehajtás terhe alatti megfizetésében, — valamint az esetleg felmerülő az állam kincstár által előlegezett bűnügyi költségeknek — az államkincstár részére az 1890. 43. t.-c. meghatározott módon és időben leendő megfizetésében — ezen esetleges költségeket azonban a hivatkozott t.-c. 4. §. alapján egyenlőre behajthatatlannak nyilvánítja.

Egyidejűleg jelen ítéletet jogerőre emelkedése után az ipolysági kir. tanfelügyelőséggel közölni rendeli.

Végül a btkv. 277. § értelmében elrendeli, hogy jelen ítélet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében — indokaival együtt az összes ítétek költségén — az Ipolyságon megjelenő „Honti Lapok” című heti folyó iratban tétessék közzé.

Indokok.

Vád tárgyává tettett Rudolf Jánosné Schorecz Mária vádlott nőnek abbéli ténykedése — melyszerint Nagymaroson 1912. évi október havában többek jelenlétében azt állította, hogy az általa az ipolysági kir. tanfelügyelőnek címzett és elküldött névtelenül írott a nagymarosi tantestület tagjaira mélyen sértő öket tudatlanság — szakképzettség — s erkölcsi gyengeségekkel vádló levél írására — főmagánvádló — Faragó Teréz és Faragó Mária bujtották fel, — a levél írásáért neki anyagi előnyöket helyeztek kilátásba. — a levélnek szövegét — Faragó Mária tudta és beleegyezésével — annak jelenlétében édes anyja — Faragó Teréz mondotta tolba, — míg Sipos Mihály, Krauser Ernő, Cziglányi Gyula, Néder István, Meczker Géza, Dóczy Ilona, Triles Mária, Meczker Irma, Sieberth Teréz, Schvarecz Katalin, Véber Mária, Molnár Zsófia vádlottak mint tettes társaknak vád tárgyává tettett ebbéli ténykedésük, — melyszerint a Nagymaroson 1912. október 21-én tartott tanító és ovó testületi rendkívüli ülésen — Faragó Mária — a Rudolf Jánosné, fenti névtelenül megirt levele értelmi szövegével, meggyanusították a jelzett közgyűlésen — egyhangulag oly értelmű — határozatot hoztak, miszerint Faragó Mária magánvádló, kartársukkal mindaddig meg az magát a névtelen levél írás alól gyanu alól nem tisztázza, véle szorosan vett hivatalos dolgok kivételével minden összeköttetést megszakít, s őt a magán életben nem ismeri. Ez alapon az ügyész megbízott által a vádlottak társadalmi állására tekintettel a BP. 41. § értelmében közérdekből átvett vád folytán, Rudolf Jánosné vádlott ellen 2. rendbeli anyagi halmazatot képező rágalmas míg Sipos Mihály és fenti társai ellen mint tettes társak ellen a btkv. 96. §. értelmében anyagi halmazatot képező 1 rendbeli rágalmas és 1 rendbeli becsületsértés vétségéért emelt vád, a kéretett vádlottak bűnösül kimondása, megbüntetése s az okozott bűnügyi költségek viselésére leendő kötelezése. Magánvádló Faragó Mária és Teréz által a tárgyaláson kérelem terjesztett elő az ítéletnek hírlapi közzététele iránt is.

Rudolf Jánosné állításai valódiságát bizonyítani akarván, kérte Rudolf Róza tanukénti kihallgatását ügyészi megbízott által a btkv. 264. §. 2-ik pontja hivatkozással az indítvány elrendelése ellenzetett, a bíróság a btkv. 264. §. 1 pontjában foglalt títő rendelkezésekre tekintettel a valódiság bizonyítása iránti indítványnak helyi nem adott, minthogy a kérdéses incriminált levélnek tartalmában foglalt állítások csak főmagánvád tárgyává tehető ténykedésre vonatkoztak s a jogosult felek által pedig, vád indítvány elő nem terjesztetett. Vádlott egyébként állításait elismerte, minthogy pedig a vádlott által beismert ténykedés a btkv. 258. §. meghatározott rágalmazás vétségének tényálladáki elemét kétségen kívül kimentí mert az állított tény valódisága esetén magánvádlók ellen a bűnvádi eljárás megindítására okot szolgáltatna, figyelemmel azon tényre, hogy Rudolfné eme ténykedése szülő okot szolgált, magánvádlóknak hosszú időn át tartó társadalmi indokolatlan meghurcoltatásra jelen bűnr 2^{ik} fázisát képező a tantestület tagjai által is véghez vitt további jogellenesténykedéseknek is, a tantestület tagjai közötti egyetlenségess ellentétek előidézését is eredményezte, mint ezen okok mint súlyosító, vádlott alacsony műveltségi fokra eddigi büntetlen előélete mint enyhítő körülményekre figyelemmel, kétségen kívül megállapított bűnösség folyamánként, a tett arányban álló, annak még egy részről megtorlását de más részről vádlottóknak a jövőendőben hason eselekményektől való tartozkodását is eredményező büntetés volt kiszabandó.

A nagymarosi tantestület tagjai, a tárgyalás során egyértelműleg elismerték, hogy az általuk megtartott tantestületi közgyűlésen, Faragó Mária kartársukat társadalmi bojkott alá helyezték, ezen elhatározásukat a közgyűlési jegyzőkönyvben megörökítették, a jegyzőkönyvet mind annyian aláírták, mentségül hozták azonban fel, a Rudolf Jánosné névtelen levele folytán meghurcoltatásukat s ennek következtében, nagyfokban ingerült lelki állapotukat, mely meggondolatlan határozat hozatalukra irányító befolyással bírt, Rudolfné szavaiban való könnyelmű bizakodásukat, s végül előadták hogy Faragó Máriától úgy a kir. tanfelügyelő 1912 október 30 tartott látogatása alkalmával, a kir. tanfelügyelő előtt mint Faragó Mária által önként kért fegyelmi tárgyalásnak alkalmával folyó évi április 10 a fegyelmi tanács előtt is ünnepélyesen boicsánatot kértek. Faragó Mária nekik meg is boicsánott s vádjogáról a fentiek előtt lemondott, Kérték erre nézve Keve Károly főszolgabíró, Pálffy Péter kir tanfelügyelő és Bergmann Mihály állami iskolai gondnoksági elnök tanu kihallgatását, Faragó Mária vádjogosultságát ekként vitatva kértek felmentő ítéletet.

A bíróság a BP. 38 49 §-sainak egybevetett rendelkezéseire figyelemmel, de Faragó Mária magánvádlónak azon kijelentésére is tekintettel, melyszerint vádjogáról le nem mondott azt jelenleg is fentartja, vádlottak fenti kérelmét elutasította azon alapon, mint a vádjogáról való lemondás, s az emelt vádnak elejtése csak az illetékes bíróságnál történhet, bíróságon kívül melyekből a vádelejtése vonható esetleges következtetés figyelembe nem vehető.

Minthogy pedig a tárgyalás során felolvasott s a BP. 313 § értelmében bizonyítéknak tekintett Nagymaroson 1912. október 21 tartott tanító és ovótestületi renkívüli ülés jegyzőkönyvének tartalmából a bíróság tényként megállapította, hogy vádlottak közös elhatározással meghozták írásba foglalták, aláírásokkal ellátták azon közgyűlési határozatot, melyszerint Faragó Mária kartársukkal mindaddig míg az magát a névtelen levélírás gyanúja alól nem tisztázza, a szorosan hivatalos dolgok kivételével minden oszekötést megzakitanak s őt a magánéletben nem ismerik; ezen ténykedés figyelemmel annak Faragó

Máriára vonatkozó mélyen sértő egyéni tisztességében bántó, támadó voltára kimerítvén a btkv. 261 § ütköző becsület sértés vétségének tényálladáki összes elemet, a miert is vádlottak büntetlenség a beszámíthatlanság hiányában, eme vétségében bűnösöknek voltak nyivánítandók.

Vádlottak a rágalmazás vétsége alól felmentendők voltak, mert a bizonyítékul szolgáló közgyűlési jegyzőkönyv tartalmából tényként csak az állapítható meg, hogy nevezettek foglalkoztak ugyan Rudolf Jánosné incriminált állításával s annak hitelt is adtak, mert bojkott határozatuk ebbeli hiedelmük folyamánját képezendi, mégis, mint hogy közülök senki kifejezetten nem állította azon tény, miszerint Faragó Mária lett volna a kérdéses névtelen levél értelmi szerzője, a btkv. 258 §- foglalt vétség megállapításának pedig egyenesen előfeltételét képezi oly ténynek állítása mely valódiság esetén az ellen kiról az állított, a büntető eljárásnak okot képezne vagy azt közmezevetségnek tenné ki, így hiányozván e jelzett tényleges kellék az ide vonatkozó vád a BP. 326 § 1 pontja alapján felmentő ítélettel volt befejezendő.

Vádlottak társadalmi nagyobb fokú műveltsége, ténykedéseknek saját kartársukkal szembeni volta mint súlyosító ingerült leki világok mint akarattuk szabad elhatározási képességét károsan befolyásoló tényező töredelmes beismerésök, magánvádlóval szemben már tanusítottat kiengesztelő, boicsánat kérésök mint enyhítő körülmény voltak figyelembe veendő, a felek közötti jövőendőbeli magatartás irányítása céljából a kölesönös s üdvös béke sikere reményében a bn. 1 § alkalmazandó volt.

Az ítélet hírlapi közzététele magánvádlók tárgyaláson kifejezett kívánatokra volt btkv. 277 §-ában foglaltakra elrendelendő. Vámosmikola 1913. április 30

Dobby s. k.

kir. jbiró.

A kiadmány hitelül.

Fejes Antal
kezelő.

Ipolysági piaci árak

május 9.

	K. f-től	K f-ig
Buza	20 60	20 80
Rozs	16 40	16 60
Árpa	16 —	16 —
Zab	18 60	18 80
Tengeri	18 —	18 —
Burgonya 1 méter	4 —	5 —
Lud (kilonként)	1 70	1 80
Tyuk (páronként)	4 60	5 —
Csibe (páronként)	2 40	2 60
Tojás 1 darab	—	04
Marhahus 1 klgr.	1 64	
Borju hus 1 klgr.	2 —	
Sertés hus 1 klgr.	1 68	

Csödtömegg eladási hirdetmény.

Alulirt csödtömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy a néhai Darnek Samu volt korpónai lakos hagyatékának csödtömeggéhez tartozó alább részletezett s a csödteltár 195—217, 224—229, 232—233, 236—237, 242—244, 249—253 tétele alatt felvett és egyéb árúk zárt írásbeli ajánlati verseny után a következő feltételek mellett boicsáttnak eladás alá:

467 drb. Vegyes méretű fűrészelt és faragott tölgyfa	2465 K 10 becsért.
306 drb. Faragott puhafa vegyes mértékben	1664 K 96 becsért.
188 drb. Fűrészelt puhafa anyag vegyes mértékben	162 K 36 becsért.
40 drb. Kerékvető	44 K —
180 „ Kerékvető rossz	99 K —
43 „ Kerékvető szeszesített	56 K 76
127 drb. Főoszlop	139 K 70
116 „ Rossz főoszlop	63 K 80
156 „ Bányatalpfa	51 K 48

50 „ Aljatölgyfa	40 K 70
73 „ Ürméter hulladék mint tűzifa	240 K 90
12 drb. Rossz talpfa	13 K 20
278 „ Talpfa 2.20 m.	600 K 60
68 „ Talpfa 2.50 m.	224 K 40
2 „ Rakodó	33 K —
2 „ Rakodó bak	2 K 20
258 „ Gömbölyü bánya	141 K 90
512 drb. Vékony oszlop	140 K 80
112 „ Különbféle kisoszlop	24 K 64
17 drb. Rossz oszlop	1 K 87
6 „ Oszlop	14 K 30
895 „ Hulladék fa	234 K 13
448 „ Dongadeszka	33 K —
27 „ Selejtfa	7 K 42
6 „ Rossz puhafa	6 K 60
3 „ Távirda oszlop	9 K 90
2 „ Kis rakóhid	11 K —
1 „ Olfa mérő	1 K 65
2 „ Birfa	55
1250 „ Szőlő karó	13 K 75
25 „ Takaró deszka	5 K 50
1 „ Cölöpverő kos	1 K 10
45 „ Határkaró	24 K 75
1 „ Cölöpverő állvány	2 K 75
1 „ Sürgöny oszlop	2 K 20
20 „ Boltozó iv	2 K 20
19 „ Selejt talpfa	4 K 18
16 „ Rossz faragott tölgyfa	4 K 40
33 drb. Gömbölyü bánya	5 K 44
130 „ Vegyes méretű gömbölyü tölgyrönk	1557 K 27
11 drb. Vegyes méretű gömbölyü eseresznye és tölgyrönk	44 K —
1014 drb. 2/4, 3, 12 deszka	
170 „ 2/4, 3, 15 deszka	153 K 31
352 „ 2/2 12 zárleéz	
32 „ 2/2 15 zárleéz	130 K 67
75 „ 1/3 □ 12 faragott fa	75 K —

A felsorolt árúk a kitett becsáron alul is eladattak.

A zárt írásbeli ajánlatok, amelyek a puhafára és a kemény fára külön-külön, vagy az összesre együttesen tehető alulírott esőd tömeggondnokhoz

1913. évi május hó 20-áig nyújtandók be a becsérték 10 százalékának mint bántapénznek egyidejűleges letétele mellett. A esődválasztmány a beérkezett írásbeli ajánlatok fölött 1913. évi május hó 21-én d. u. fél 3 órákor határoz alulirt esődtömeggondnoki ügyvéd irodájában.

Az ajánlattevő ajánlatához feltétlenül kötvé van, míg a választmány fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok fölött szabadon határozhasson, esetleg valamennyit visszautasíthassa és esetleg nyomban nyilvános szóbeli árverést tart, vagy újabb ajánlati versenyt tűz ki.

A választmány és a tömeggondnok az áru mennyiségeért minőségeért, a becsérték helyességeért és egyáltalában a leltárban foglalt adatokért és a leltárbeli esetleges tévedésekért szavatosságot nem vállalnak — Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, tartozik a vételárat és a vételi illetéket a csödtömeggondnok kezéhez azonnal lefizetni és az árut azonnal átvenni. — Az ajánlat elfogadás időpontjától a megvett árut érhető kár és felelőség valamint veszély kizárólag a vevőt terheli. — Ha a vevő a felsorolt feltételek bármelyikének pontosan eleget nem tenne bántapénzét a csödtömegg javára feltétlenül elveszti és ezenfelül az újabb értékesítés minden költségét nemkülönben a felmerülhető károkat, valamint a netáni vételi különbözetet megtéríteni köteles. Az ajánlatban kitéendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és ezeket magára nézve kötelezőnek elismeri.

Az áru bármikor megtekinthető a korpónai állomás melletti faraktáron.

Ipolyságon, 1913. évi május hó 5. napján.

Dr. Földes Bernát
ügyvéd, esődtömeggondnok.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottabb erővel lépnek fel mint más évszakokban. miéért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miéért is az összes orvosok beteggyógyítására antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irigációra stb. mindenkor ajánlják.

LISOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőnél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájjal Szájbűzt rögtön és nyomatlanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegeje 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az Egészség és fertőtlenítés című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes bejelentés esetén 5 peng lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Ipolyságon az Ujvárosban

Egy utcai ház

a legszebb helyen, gyönyörű telekkel utcai, udvari lakásokkal **jutányos áron s kedvező fizetési feltételek mellett ELADÓ.**

Bővebbet FARKAS-nál Ujváros. Ügynökök kizárva.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkénporral poroz és

Bagollal éli a szőlőmolyt!

mert a FORHIN a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megaláztatással használják. A

FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dova azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessege oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhető vele: használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek

használnak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására. Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre. Laurinát oltóvizet az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quassia-kivonatot falkolák permetezésére, Topomort mezei egerek pusztítására, Pampit rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőnek a

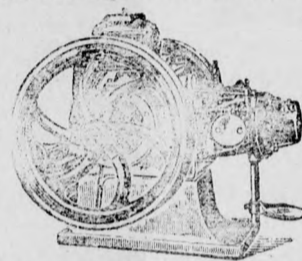
FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., Váci-ut 93,

valamint képviselője: NEDECZKY és TÁRSA Balassagyarmat.

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér

A VILÁGIRU
ÉS LEGUJABB RENDSZERU

BOLINDER NYERSOLAJ-
MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ANYOS IMRE czégnél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Legnisebb nyersolajszükséglet!

Feltétlen jótállás!

Jutányos árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

389. 1913. v. ut. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírral teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírójának 1912. évi Sp 1 764 sz. végzése következtében Dr. Földes Bernát ügyvéd által képviselt Engelhardt Károly javára 600 k. s. jár erejéig 1913. évi április hó 17-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felüfoglalt és 3350 kor. fill.-re becsült következő ingóságok u. m. bútorok, szőnyegek, órák és lovak nyilvános árverésen eladottak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járás bíróság 1913-ik évi V. 247. számú végzése folytán hátr 500 k. tőkekövetelés ennek 1913. évi április hó 14. napjától járó 5 százalékos kamata, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 67 k. 40 fill.-ben bíróság mar megállapított költségek erejéig Kemence pusztán leendő megtartására 1913. évi május hó 20. ik napjának délutáni 4 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felüfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elfoglalhatók.

Kelt Ipolyságon, 1913. évi május hó 4. napján.

Németh Emil
kir. bir. végrehajtó

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztító és

fehérnemű mosó intézetem

újonnan berendezve azt a fötérre a Schük-félé házban március 1-től át-helyeztem.

Ért is ugya vidéki, mint a helyben megbízatásokkal március 1-től a Schük-félé házban kérem folkeresni. Pontos és jó munkáról biztosítva további szives pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmfestő és tisztító.

A hontbagonyai gazdaságban
eladó: 15 drb. tiszta fajú
mangalica egy éves kan
továbbá 10 drb. egy éves
tenyés kocza. Felvilágosítással szolgál:

Vojácsek János
urad. kasznár
Hontbagonya.

2-3